

20.06.2016

Ryj/1

§ 616

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylien syventämiseen, ruoppausmassojen läjittämiseen sekä uuden laiturin rakentamiseen

HEL 2016-005755 T 11 01 01

ESAVI/8044/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin Satama Oy:n ja Liikenneviraston hakemuksesta Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylien syventämiseen, ruoppausmassojen läjittämiseen sekä uuden laiturin rakentamiseen seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 7.6.2016 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Helsingin Satama Oy:n ja Liikenneviraston hakemuksesta Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylien syventämisestä, massojen läjittämisestä ja uuden laiturin rakentamisesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyn mukaisesti. Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että hankkeen toteutusvaiheessa urakoitsija on veloitettava keräämään laiturin rakentamisesta ja louhinnasta mereen pääseviä rakennusmateriaaleja sekä panoslan-koja työalueelta sekä rannoilta, joille näitä ajautuu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö kaupunginhallitukselle 13.5.2016
- 2 Hakemuskirje 29.9.2015
- 3 Hakemuksen täydennys 22.2.2016
- 4 Vuosaaren satama väylien syventäminen yhteenveto hankkeesta ja sen vaikutuksista
- 5 Vuosaaren väylä hakemussuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

20.06.2016

Ryj/1

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin Satama Oy:n ja Liikenneviraston hakemuksesta Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylien syventämisestä, ruoppausmassojen läjittämisestä mereen ja uuden pistolaiturin rakentamisesta. Lausuntoa on pyydetty 20.6.2016 mennessä. Lausunnon antamiselle on myönnetty lisäaikaa 29.6.2016 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Liikennevirasto ja Helsingin Satama Oy hakevat vesilain mukaista lupaa Vuosaaren satamaan johtavan meriväylän ja Vuosaaren sataman vesiliikennealueen syventämiselle sekä uuden pistolaiturin rakentamiselle. Samalla haetaan Vuosaaren satamaan johtavan julkisen kulkuväylän perustamista koskevan päätöksen muuttamista tarvittavilta osin. Hankkeessa Vuosaaren satamaan johtavaa väylää ja osaa sataman vesiliikennealueesta on tarkoitus syventää nykyisestä 11,0 m:n kulkusyvyydestä 13,0 m:n kulkusyvyyteen. Vuosaaren sataman koillisosaan on lisäksi tarkoitus rakentaa uusi noin 250 m:n pituinen paaluperustainen pistolaituri. Hankkeen toteuttaminen edellyttää ruoppauksia, vedenaista louhintaa, läjitystä sekä uuden pistolaiturin rakentamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Meriväylän väyläalueen ja reunaluiskien ruopattavien maamassojen kokonaismääräksi on arvioitu noin 290 000 m³ktr ja louhittavien massojen määräksi noin 310 000 m³ktr. Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja reunaluiskien ruopattavien maamassojen kokonaismääräksi on arvioitu noin 820 000 m³ktr ja louhittavien massojen kokonaismääräksi noin 40 000 m³ktr.

Sedimenttitutkimuksen perusteella Vuosaaren satamaan johtavalta väylältä ja sataman vesiliikennealueelta ruopattavissa massoissa esiintyvät haitta-ainepitoisuudet ovat pieniä. Kokonaisuutena ruopattavien massojen haitta-ainepitoisuudet ovat alhaisia, mikä johtuu osaltaan sii-

tä, että kyseisiä alueita on ruopattu aikaisemmin Vuosaaren sataman rakentamisen yhteydessä. Sedimenttitutkimustulosten perusteella on laadittu ruoppausmassojen läjityskelpoisuutta koskeva riskiarvio. Riskiarvion mukaan kaikki syvennettäviksi suunniteltujen alueiden ruoppausmassat voidaan sijoittaa Vuosaaren meriläjitysalueelle.

Hankkeen toteutuksen aikaisesta vesistövaikutusten tarkkailusta laaditaan erillinen tarkkailusuunnitelma ja louhintojen värinävaikutuksia tullaan seuraamaan kyseisiin töihin liittyvin vakiomenettelyin. Hakemussuunnitelman yhteydessä on laadittu esitys hankkeesta aiheutuvien tilapäisten haittojen korvaamisesta ja kompensatioista.

Vuosaaren väylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeen päähyöty on suurempien aluskokojen pääsyn mahdollistaminen satamaan ja konttikuljetusten taloudellisten edellytysten paraneminen. Alusten syväysten kasvattaminen lisää aluskohtaista lastitilavuutta, mikä parantaa kuljetustaloutta. Kuljetustalouden parantuminen on suorassa suhteessa merikuljetusten päästöjen vähenemiseen kuljettua lastiyksikköä kohti.

Hankkeen yhteydessä louhittaville kalliomassoille pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään hyötykäyttökohteet. Louhetta voidaan hyödyntää esim. väylän varrella sijaitsevien saarten rantojen eroosiosuojauksessa. Louhetta voidaan tarvittaessa myös sijoittaa läjitysalueen eteläisimpään osaan.

Vuosaaren sataman koillisosaan on tarkoitus rakentaa uusi paalupe rustainen pistolaituri. Uuden pistolaiturin pituus on noin 250 m ja se on suunniteltu molemminpuoliseen käyttöön. Laiturin eteläpuolella haraus-taso on MW2014 -14,3 m ja pohjoispuolella MW2014 -9,2 m. Suunnitel-tu pistolaituri sijoittuu kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistamalle vesialueelle.

Hakemuksen mukaan hankkeella ei arvioida olevan pitkäaikaisia negatiivisia vaikutuksia vesiympäristöön tai sen käyttöön eikä pysyviä vaikutuksia kalastoon tai kalastukseen. Laajamittaiset ruoppaustyöt tulevat aiheuttamaan veden tilapäistä samentumista työkohteiden läheisyydes-sä. Samentuminen johtuu merenpohjan kiintoaineen sekoittumisesta veteen ruoppaustöiden yhteydessä. Ruoppaukset ja vedenalaiset louhinnat saattavat aiheuttaa tilapäistä häiriötä läheisissä saarissa sijaitse-valle loma-asutukselle.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta on kaupungin ympäristönsuo-jeluviranomaisena 7.6.2016 antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastol-le lausunnon Helsingin Satama Oy:n ja Liikenneviraston hakemuksesta

20.06.2016

Ryj/1

Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylien syventämisestä, massojen läjittämisestä ja uuden laiturin rakentamisesta. Ympäristölautakunta puoltaa yksimielisessä päätöksessään hakemuksen hyväksymistä.

Asiasta on pyydetty myös kaupunkisuunnittelu-, kiinteistö-, liikunta- ja rakennusviraston lausunnot. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa luvan myöntämistä hankkeelle ja toteaa, että hakemuksessa esitetty toiminta on voimassa olevien kaavojen mukaista toimintaa. Alue on myös uudessa yleiskaavaehdotuksessa esitetty satamatoiminnoille ja meriväylälle on turvattu yhteys. Kiinteistövirasto on todennut, ettei sillä ole lausuttavaa hakemuksesta. Liikuntaviraston on lausunnossaan todennut, että alue on tärkeä vapaa-ajan kalastuksen ja kaupallisen kalastuksen toiminta-alue. Sopivilla virtauksille läjityksistä ja kuljetuksista voi aiheutua haittaa. Samoin louhinnasta ja räjäytyksistä aiheutuva vedenalainen melu aiheuttaa haittaa. Rakennusvirasto puoltaa hankkeen toteutusta ja toteaa, että hankkeen toteutusvaiheessa on urakoitsija velvoitettava tehostetusti keräämään laiturin rakentamisesta ja louhinnasta mereen pääseviä rakennusmateriaaleja sekä panoslankoja, työalueelta sekä rannoilta, joille näitä ajautuu.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja esittää lupahakemusta puollettavaksi lausunnoissa esitetyin tavoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö kaupunginhallitukselle 13.5.2016
- 2 Hakemuskirje 29.9.2015
- 3 Hakemuksen täydennys 22.2.2016
- 4 Vuosaaren satama väylien syventäminen yhteenveto hankkeesta ja sen vaikutuksista
- 5 Vuosaaren väylä hakemussuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

20.06.2016

Ryj/1

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
ton ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Liikuntavirasto 8.6.2016

HEL 2016-005755 T 11 01 01

Liikuntavirasto ylivoimaisesti suurimpana kalastusoikeuden haltijana kylien rajan sisäpuolisilla hankkeen työ- ja vaikutusalueella, lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Alue, johon ruoppaustöistä (ruoppaus, louhinta, räjäytykset, läjitys ja kuljetus) aiheutuva haitta kohdistuu, on tärkeä vapaa-ajankalastuksen ja kaupallisen kalastuksen toiminta-alue. Vapaa-ajankalastusta harjoitetaan eniten sisäsaaristossa, Granön, Mölandetin ja Skatanselän alueilla. Kaupallisen kalastuksen verkko- ja rysäpyyntiä kohdistuu samoille alueille keväisin ja syksyisin. Myös talvisin alueilla on vapaa-ajankalastajien ja kaupallisten kalastajien verkkopyyntiä ja mateen rysäpyyntiä. Lohenkalastuksen rysäpyyntiä harjoitetaan kesäisin Eestiluodon etelä- ja kaakkoispuolisilla merialueilla. Myös Itä- ja länsitontun vesialueet ovat perinteisiä lohenkalastuksen rysäpaikkoja.

Hankesuunnitelmassa olevissa kartoissa on selvitetty läjitysalue ja hiekanottoalueet tonttujen ja Eestiluodon eteläpuolella. Eestiluodon eteläpuolinen vesialue on nykyisin tärkeä lohen rysä- ja verkkopyyntipaikka. Itä- ja länsitonttu ovat myös perinteisiä lohiryssäpaikkoja, joissa muutama viimevuotena ei kuitenkaan ole ollut pyyntiä. Sopivilla virtauksilla läjityksen aikana, kuljetuksista ja myöhemminkin läjitysalueelta voi aiheutua haittaa lohen kaupalliselle pyynnille.

Hankesuunnitelmassa oleva mittaustuloksiin (Vatanen ym. 2012) perustuva samentumakartta vesien pintakerroksista vuosilta 2003-2007 (edellinen väylä- ja ruoppaustyö alueella), antaa kuvan satama-alueen veden fysikaalisista muutoksista sataman lähialueilla. Keltaisella merkitty on alue, jossa säännöllisesti vesistötöistä aiheutuva lievä samentuma ja vihreä alue, jossa havaittiin yksittäisiä satunnaisia sameusvaihteluja. Molemmilla alueilla on vapaa-ajanasutusta, vapaa-ajankalastusta ja kaupallista kalastusta. Sameus ja pohjan liettyminen vaikuttavat vahingollisesti merikutuisen siian lisääntymiseen ja esiintymiseen alueella. Varsinkin Uutelassa, Pikku- Niinisaassa ja Porvarinlahden koillispuolella Rävessä on syksyistä siian pyyntiä, joka kohdistuu pää-

20.06.2016

Ryj/1

asiassa merikutuiseen siikaan. Kallahdenniemen karikkoiset etelärannat ja Uutelan lounaisalueet ovat potentiaalisia siian lisääntymisalueita.

Louhinnasta ja räjäytyksistä aiheutuva vedenalainen melu voi myös karkottaa kaupallisesti tärkeät lajit alueelta.

Lisätiedot

Jukka Linder, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824
jukka.linder(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 07.06.2016 § 215

HEL 2016-005755 T 11 01 01

ESAVI/8044/2015

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiassa seuraavan lausunnon.

Lautakunta toteaa, että väylien ja vesiliikennealueen syventämistyöt kohdistuvat pääosin alueille, jotka ovat jo kertaalleen ruopattu Vuosaaren sataman ja väyläalueiden rakentamistöiden yhteydessä. Näin ollen ruoppausten pysyvät vaikutukset meriluontoon ovat vähäisemmät kuin ruoppaessa luonnontilaista merenpohjaa.

Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Ruoppaus-, louhinta- ja muut rakentamistyöt eivät saa vaarantaa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Työn vesistötarkkailusta tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma valvoville viranomaisille ennen työhön ryhtymistä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 6.6.2016

HEL 2016-005755 T 11 01 01

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lupahakemuksen mukainen toiminta

Hakemuksen kohteena olevat toimenpiteet ovat Vuosaaren satamaan johtavan meriväylän syventäminen, Vuosaaren sataman vesiliikennealueen syventäminen sekä uuden pistolaiturin rakentaminen. Suunniteltu, syvempi väyläalue noudattelee pääosin nykyistä väyläaluetta eikä hanke vaikuta meriväylän linjaukseen. Vesiliikennealueen syventämishanke kohdistuu nykyiselle vesiliikennealueelle ja uusi pistolaituri rakennetaan satama-alueelle. Hankkeen toteuttaminen edellyttää ruopauksia, merenalaisista louhintaa, edellä mainituissa toimenpiteissä syntyvien aineiden läjittämistä mereen tai hyötykäyttöä sekä pistolaiturin rakentamisen edellyttämiä toimenpiteitä.

Hankkeessa syntyy ruopattavia massoja yhteensä 1,11 miljoonaa m³tr. Lisäksi merenalaisesta louhinnasta syntyy yhteensä 350 000 m³tr kiviaineksia. Sedimenttitutkimusten ja riskinarvion perusteella ruopattavat ainekset on mahdollista sijoittaa Vuosaaren meriläjitysalueelle. Kalliomassoille pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään hyötykäyttökohteet.

Väylän ja vesiliikennealueen syventämishankkeen päähyöty on suurempien aluskokojen pääsy satamaan ja konttikuljetusten taloudellisten edellytysten paraneminen. Alusten syvästen kasvattaminen lisää aluskohtaista lastitilavuutta, jolloin kuljetustalous paranee. Hanke on tarpeen toteuttaa Vuosaaren sataman kilpailukyvyyn säilyttämiseksi ja kehittämiseksi.

Kaavatilanne

Voimassa olevat kaavat

Hanke kohdistuu alueelle, jolla on voimassa Yleiskaava 2002, jossa alue on merkitty satama-alueeksi ja vesialueeksi. Hankkeen toteuttaminen on kaavan mukaista. Pistolaituri ja sataman vesiliikennealue sijoituvat alueelle, jolla on voimassaoleva asemakaava nro 10640. Asemakaavassa vesialueella on merkinnät W, vesialue ja Is, sataman liikennöntialueen raja. Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Vireillä oleva asemakaavan muutos

Uusi pistolaituri on alueella, jolle laadittu asemakaavamuutosehdotus nro 12248 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2014. Asemakaavan muutosehdotuksessa on esitetty pistolaiturin toiminnan aiheuttamat vaikutukset, jotka on tutkittu Helenin 'Biopoltoaineiden käytön lisääminen Helsingin energiantuotannossa' -ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa. Kaupunginvaltuuston päätöksestä valittiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valituksen 18.12.2015 antamallaan

20.06.2016

Ryj/1

päätöksellä. Hallinto-oikeuden päätökseen on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Hankkeen suunnitelma pistolaiturista on vireillä olevan asemakaavan mukainen.

Valmisteilla olevat kaavat

Hankkeen alueella on valmisteilla Helsingin uusi yleiskaava, jonka ehdotus on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 10.11.2015 ja tarkistettu yleiskaavaehdotus tullaan käsittelemään kaupunkisuunnittelulautakunnassa 7.6.2016. Kaavassa hankkeen alue on merkitty satamaksi ja merialueeksi. Kaavaan on hankkeen alueella merkitty lisäksi kauppamerenkulun väylä. Hanke on uuden yleiskaavan mukainen.

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että lupahakemuksessa esitetty toiminta on voimassa olevien yleiskaava 2002:n ja asemakaavan nro 10640 mukaista toimintaa. Lisäksi vireillä oleva asemakaavan muutossehdotus nro 12248 sisältää hakemuksen mukaisen pistolaiturin vaikutusarvioineen. Alue on myös uudessa yleiskaavaehdotuksessa esitetty satamatoiminnoille ja meriväylälle on turvattu yhteys. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesilain mukaisen luvan myöntämistä hankkeelle.

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus pyytää kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta. Helsingin Satama Oy ja liikennevirasto hakevat lupaa Vuosaaren sataman vesiliikennealueen ja väylän syventämisestä, massojen läjittämisestä ja uuden laiturin rakentamisesta. Lausunto on pyydetty antamaan 7.6.2016 mennessä.

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi